

Д.О. Дуюн, Р.В. Сагайдак-Нікітюк

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Методичні засади оцінки екологічного ризику на фармацевтичних підприємствах

Останнім часом в Україні все більшого значення набувають екологічні проблеми: застарілі технології, морально та фізично зношене обладнання, висока енергомісткість виробництва, незважаючи на постійне технічне переобладнання та модернізацію, продовжують забруднювати довкілля і здійснювати шкідливий вплив на здоров'я людей, який створює загрозу здоров'ю, життю або працездатності людини зараз і в майбутньому.

Забруднення повітря, води, ґрунту, продуктів харчування, а також вплив технологічних факторів (шуму, вібрації тощо) призводять до появи серцево-судинних й онкологічних захворювань людини, дистрофічних змін, алергії, гормональної дисфункції, змін імунної й ендокринної систем, скорочення тривалості життя та народження дітей з різними вродженими патологіями.

На сьогодні спостерігається підвищення рівня захворюваності порівняно з 2006 роком, загальна захворюваність зросла на 1,2 %, захворювання органів травлення – на 2,2 %, захворювання системи кровотворення – на 3,0 %. В екологічно забруднених районах також підвищується рівень алергічних захворювань і нервово-психічні відхилення. При цьому в населення, яке мешкає в цих районах, спостерігається підвищення кількості захворювань органів дихання (на 12 %), нервової системи (на 29 %), системи кровотворення (на 37 %), туберкульозу (на 45 %) та гіпертонічної хвороби (на 67 %), значна частина цих захворювань пов'язана з екологічним впливом і складає приблизно 40 %. Тому особливу увагу необхідно приділяти ретельному регулюванню й контролю процесами транспортування та переробки шкідливих і небезпечних речовин, стану основних, допоміжних і пакувальних матеріалів, які використовуються при виробництві, зберіганні та переміщенні лікарських засобів (ЛЗ) та виробів медичного призначення (ВМП), а також поводженню з

бракованою продукцією фармацевтичного виробництва, фальсифікованими, контрафактними ЛЗ і ВМП тощо.

У зв'язку із цим не викликає сумніву необхідність удосконалення екологічної політики діяльності підприємств фармацевтичної галузі, перед якими гостро постають певні проблеми, а саме: недостатність розробленості теоретичних і методичних положень з управління й оптимізації руху відходів і визначення їх негативного впливу на довкілля. Ці проблеми і стали предметом дослідження наукової роботи.

Екологічний ризик для умов фармацевтичних підприємств - це можливість негативного впливу на навколишнє природне середовище або виникнення аварійних ситуацій на фармацевтичних підприємствах, що призводять до погіршення екологічного стану в регіоні та здоров'я населення.

Складові екологічного ризику для умов фармацевтичних підприємств наведені на рисунку.

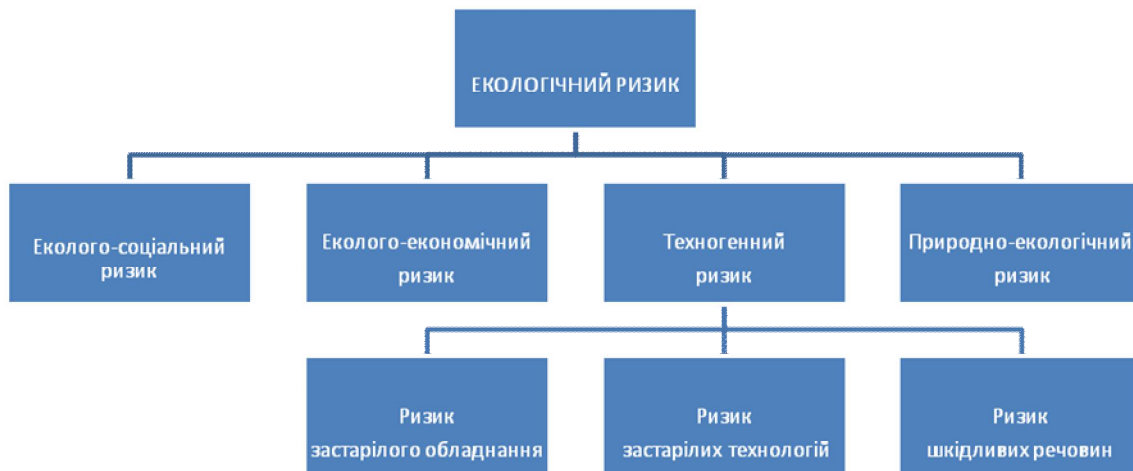

Рисунок. Складові екологічного ризику для фармацевтичних підприємств

Отже, фармацевтичні підприємства, які виробляють продукцію, необхідну для підтримки здоров'я населення, не повинні завдавати додаткової шкоди їх здоров'ю.